

مقایسه مصرف کودهای دامی و غیر دامی

گزارش تحقیقاتی باغات پسته شرکت ایزدیاران

مهديه خضري نژاد

مسئول تحقیق و توسعه شرکت ایزدیاران سیرجان

کرد. موضوع بسیار مهم دیگر در مورد کودهای دامی زمان مورد نیاز جهت آزاد شدن عناصر از آنها برای تغذیه درخت می‌باشد. لذا در هر زمان قابلیت استفاده نخواهند داشت و معمولاً به صورت یک الی دو بار در سال مصرف می‌شوند و بعد از مصرف آنها نیز مدت زمانی تا قابل استفاده شدن عناصر موجود در کودهای دامی طول می‌کشد.

کودهای غیردامی؛ که شامل کودهای شیمیایی و زیستی می‌باشند، به علت دقیق بودن میزان هر عنصر و تمام مواد موجود در آن برای یک تغذیه دقیق و در نتیجه کشاورزی دقیق بسیار مناسب‌تر از گزینه‌های دیگر هستند. با استفاده از کودهای شیمیایی می‌توان دقیقاً به اندازه مورد نیاز درخت، در کوتاه‌ترین زمان ممکن و در بهترین محل ممکن عنصر مورد نیاز را در اختیار درخت قرار داد. لذا، در هر زمان که شما احساس کنید درخت به یک عنصر خاص نیازمند است می‌توانید در سریع‌ترین زمان ممکن آن را در اختیار درخت قرار دهید. نکته خاص مصرف کودهای شیمیایی، رابطه آنها با روش‌های آبیاری می‌باشد که در سیستم‌های قطره‌ای می‌توان حداکثر استفاده از قابلیت سیستم قطره‌ای را نموده و به راحتی کودهای شیمیایی را همراه با آب آبیاری مصرف کرد. اگرچه هیچ مغایرتی در استفاده از کودهای دامی در سیستم‌های قطره‌ای و همچنین استفاده از کودهای شیمیایی در سیستم‌های غرقابی وجود ندارد. همچنین نوع دیگری از کودهای غیردامی تحت عنوان هیومیک اسیدها توانسته‌است بخشی از نقش کودهای دامی در اصلاح بافت خاک را نیز برعهده گیرد. در آخر باید بتوان هزینه صرف شده و نتیجه مورد نظر در مورد مصرف هر کود را با دقت اندازه‌گیری کرد و براساس آن تصمیم گرفت. نتایج بررسی‌ها در شرکت ایزدیاران نشان دهنده آن است که نسبت درآمد به هزینه مصرف کودهای غیردامی بسیار بیشتر از کودهای دامی می‌باشد.

معرفی شده‌اند. براساس بررسی‌های دقیق‌تر علمی و آزمایشگاهی نتیجه بسیار مهمی در مورد اثرات کودهای دامی حاصل شد. نتایج حاکی از آن است که اثر کودهای دامی بیشتر در زمینه اصلاح بافت خاک می‌باشد و اثرات تغذیه‌ای آن کم بوده و حتی ممکن است از لحاظ بهداشتی و انتقال عوامل بیماری‌زا در گیاهان مشکلاتی ایجاد کنند. با توجه به این که کودهای دامی و غیردامی هر دو مزیت و مشکلات خاص خود را دارند، باید براساس برآیند مزیت و مشکلات هر کدام در مورد مصرف هر کود تصمیم‌گیری کرد.

کودهای دامی؛ در مزارعی که کیفیت خاک نامناسب می‌باشد و نیازمند اصلاح وضعیت خاک هستند یکی از گزینه‌های قابل استفاده بوده که باید براساس هزینه تمام شده آن (در مقایسه با سایر گزینه‌های اصلاح بافت خاک نظیر ماسه، گچ، کمپوست و سایر مواد آلی) مصرف گردد و همچنین قبل از مصرف باید به اصول بهداشتی مانند پوسیده بودن آن و اطمینان از عدم وجود عوامل خطرناک بیماری‌زا در محل تأمین آن توجه شود. لازم به ذکر است که مصرف کود دامی به تنهایی پاسخگوی نیازهای تغذیه‌ای درختان نیست و باید در کنار مصرف کود دامی از سایر کودها جهت تأمین نیازهای غذایی نیز استفاده

براساس بررسی‌های دقیق‌تر علمی و آزمایشگاهی نتیجه بسیار مهمی در مورد اثرات کودهای دامی حاصل شد. نتایج حاکی از آن است که اثر کودهای دامی بیشتر در زمینه اصلاح بافت خاک می‌باشد و اثرات تغذیه‌ای آن کم بوده و حتی ممکن است از لحاظ بهداشتی و انتقال عوامل بیماری‌زا در گیاهان مشکلاتی ایجاد کنند.

براساس طرح تحقیقاتی مقایسه مصرف کودهای دامی و غیردامی در شرایط مزارع شرکت ایزدیاران می‌باشد. بنابراین در صورت استفاده از این نتایج باید شرایط کلی آب و خاک هر مزرعه مورد توجه قرار گیرد. شرایط اصلی مزارع شرکت ایزدیاران، شامل آب و خاک شیرین با اسیدیته نسبتاً قلیایی و بافت خاک سنگین لومی و سیستم آبیاری تحت فشار زیرسطحی است.

فرایند تحقیق در سطح ۱۲ هکتار کاملاً مشابه، به صورت ۶ هکتار مصرف کودهای دامی شامل کود گاوی به ازای هر هکتار ۷۰ تن و مرغی به ازای هر هکتار ۲۰ تن به صورت چالکود حفر شده در کنار نوار آبیاری در عمق ۵۰ سانتی‌متری سایه‌انداز درخت بوده و ۶ هکتار شاهد بدون مصرف هیچ گونه کود دامی در نظر گرفته شده‌است. پس از اجرای طرح تمامی شرایط تغذیه برای ۱۲ هکتار یکسان بوده و طی بررسی سه ساله هیچ گونه تغییر معناداری در عملکرد باغ، آزمایشات برگ و شرایط ظاهری درختان ۱۲ هکتار مورد بررسی مشاهده نشد.

اگرچه از دیرباز مصرف کودهای دامی جهت تغذیه درختان بسیار رایج است، اما با پیشرفت علم، جایگزین‌های ساخته دست بشر همانند کودهای غیردامی به عنوان جانشین‌های مناسبی